

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

VALSTYBĖS IŽDO 2012 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymu (Žin., 1994, Nr. 100-2001; 2005, Nr. 88-3289) įsteigtas Lietuvos Respublikos valstybės išdas. Valstybės išdą valdo ir už jo valdymą atsako Lietuvos Respublikos finansų ministerija (įmonės kodas 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius). Įstatyme numatytos valstybės išdo funkcijos:

- 1) valstybės piniginių išteklių kaupimas valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje, lėšų, esančių šioje sąskaitoje, išdavimas ir racionalus naudojimas, šių procedūrų apskaita ir kontrolė;
- 2) skolinimasis valstybės vardu;
- 3) valstybės vardu prisiimtų įsipareigojimų išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašius paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, valdymas;
- 4) valstybės vardu sudaromų finansinių sandorių apskaita;
- 5) informacijos apie valstybės piniginių išteklių sukaupimą ir išdavimą ir atskaitomybės rengimas bei teikimas;
- 6) valstybės piniginių išteklių srautų prognozavimas;
- 7) laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių naudojimas ir investavimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu (Žin., 2007, Nr. 77-3046) valstybės išdas pripažįstamas išteklių fondu ir yra atskiras viešojo sektoriaus subjektas (viešojo subjekto menamas kodas MVAL1).

Valstybės išdo apskaita tvarkoma atskirai nuo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos apskaitos, sudaromi ir teikiami atskiri finansinių ataskaitų rinkiniai. Į valstybės išdo apskaitą įtraukiamos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su išteklių fondo veikla ir įgyvendinamais uždaviniais.

Kontroliuojamųjų ir asocijuotųjų subjektų ir kitų subjektų valstybės išdas neturi.

Finansinių ataskaitų duomenys pateikiami litais ir centais.

Valstybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas remiantis 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis.

II. APSKAITOS POLITIKA

Valstybės išdo finansinė apskaita tvarkoma ir metinės finansinės atskaitos sudaromos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, 26-uju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu (toliau – VSAFAS) „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, Lietuvos

Respublikos finansų ministro 2011 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1K-114 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo buhalterinės apskaitos politikos aprašo patvirtinimo“ patvirtinta apskaitos politika, kitais VSAFAS ir kitais teisės aktais.

Valstybės vardu gautos trumpalaikės ir ilgalaikės paskolos iš vidaus ir užsienio kreditorių, išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai vidaus ir užsienio rinkose bei skolinimosi išlaidos valstybės išde rodamos apskaitoje vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nuostatomis ir apskaitos principais, metodais ir taisyklėmis, nustatytais 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ ir kituose VSAFAS.

Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius.

Valstybės išdo investicijomis į ne nuosavybės vertybinius popierius laikomos investicijos į:

- vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo termino (vertybiniai popieriai, kurie turi nustatytus mokėjimus ir nustatytą išpirkimo terminą, jei valstybės išdas ketina ir gali laikyti šią investiciją iki išpirkimo termino);
 - vertybinius popierius, skirtus parduoti (vertybiniai popieriai, kurie įsigijami pardavimui arba siekiant pelno iš jų kainų svyravimo arba vertybiniai popieriai, kurių išpirkimo terminas nėra nustatytas).
- Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius pirminio pripažinimo momentu registruojamos apskaitoje įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto turto vertė.

Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas iki išpirkimo termino laikomi ilgalaikiai ne nuosavybės vertybiniai popieriai yra įvertinami amortizuota savikaina, o trumpalaikiai ne nuosavybės vertybiniai popieriai – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu. Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, investicijų į vertybinius popierius amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai.

Indėliai. Indėliais pripažįstami visi indėliai bankuose, kurių terminas ilgesnis nei 3 mėnesiai. Pirminio pripažinimo momentu apskaitoje indėliai registruojami įsigijimo savikaina. Paskesnio įvertinimo metu ilgalaikiai indėliai parodomi amortizuota savikaina, o trumpalaikiai indėliai – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu. Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, indėlių amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai.

Gautinos sumos. Gautinos sumos apskaitoje registruojamos tada, kai valstybės išdas įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

Pirminio pripažinimo metu visos gautinos sumos apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina. Paskesnio įvertinimo metu ilgalaikės gautinos sumos apskaitoje registruojamos ir finansinėse ataskaitose rodamos amortizuota savikaina, o trumpalaikės gautinos sumos - įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Jei ilgalaikės gautinos sumos palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, gautinos sumos amortizuota savikaina sutampa su įsigijimo savikaina. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių gautinų sumų į trumpalaikes gautinas sumas (ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį) išskeliama gautinų sumų dalis, kuri bus gražinta per ateinančius 12 mėnesių.

Sudarant finansinės būklės ataskaitą, vadovaujantis 17-uoju VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, išankstinių mokėjimų ir gautinų sumų balansinė vertė apskaitoje mažinama įvertinus nuvertėjimo nuostolius, t. y. sumos rodomos grynąja verte, atėmus nustatytas neatgautinas sumas. Gautinų sumų nuvertėjimo nuostoliai apskaitoje priskiriami prie pagrindinės ar finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų, priklausomai nuo gautinos sumos kilmės.

Gautinų paskolų, gautinų palūkanų ir gautinų baudų ir delspinigių nuvertėjimas skaičiuojamas remiantis Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis, patvirtintomis 2012 m. kovo 9 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-092. Valstybės išdo gautinos sumos nurašomos tik tada, kai netenkama teisės kontroliuoti šių sumų arba jų dalies. Gautinos sumos, administruojamos VĮ Turto banko, apskaitoje parodomos pagal VĮ Turto banko pateiktus susistemintus apskaitos duomenis.

Gautinos sumos iš mokesčių rodomos grynąja verte pagal mokesčių administratorių pervestinas sumas ir jų nuvertėjimas nėra skaičiuojamas ir registruojamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Pinigai, indėliai iki 3 mėnesių ir vertybiniai popieriai iki 3 mėnesių Lietuvos banko ir kitų bankų sąskaitose laikomi pinigais ir pinigų ekvivalentais. Pinigai ir pinigų ekvivalentai, išskyrus trumpalaikes investicijas, apskaitoje registruojami gavus finansavimo sumas, skolininkui apmokėjus gautinas sumas, pardavus finansinį turtą, į banko sąskaitą įplaukus lėšoms.

Trumpalaikiai vertybiniai popieriai ir indėliai, kurių trukmė yra iki 3 mėnesių, priskiriami prie pinigų ir pinigų ekvivalentų, tačiau jų apskaita analogiška investicijų į vertybinius popierius ir indėlius, kurių trukmė yra ilgesnė nei trys mėnesiai, apskaitai.

Finansavimo sumos. Valstybės išdo finansavimo sumomis pripažįstamos finansavimo sumos, neatlygintinai gautos iš užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos ir kitų šaltinių. Valstybės išdo gautinos, gautos, panaudotos, perduotos ir gražintos finansavimo sumos grupuojamos remiantis konkrečiu finansavimo šaltiniu. Finansavimo šaltinių sąrašas patvirtintas finansų ministro 2011 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 1K-265 (Žin., 2011, Nr. 102-4796; 2012, Nr. 1-10).

Gautinos finansavimo sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos, kai gautiną finansavimo sumą galima tiksliai įvertinti pagal atsakingųjų institucijų pateiktą informaciją. Gautinos finansavimo sumos, kurių patikimai nebuvo galima įvertinti iš anksto, registruotos lėšų gavimo momentu. Kai pinigai faktiškai gaunami į valstybės išdo sąskaitas Lietuvos banke, gautos finansavimo sumos registruojamos mažinant gautinas finansavimo sumas pagal konkretų finansavimo šaltinį.

Valstybės išdo gautos finansavimo sumos perduodamos viešojo sektoriaus subjektams programoms vykdyti. Viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos, kurios buvo gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų ir kitų šaltinių, valstybės išdo sąnaudomis nepripažįstamos. Perduotos finansavimo sumos detalizuojamos pagal požymius: subjektą, valstybės funkciją, ekonominę klasifikaciją, konkretų finansavimo šaltinį. Viešojo sektoriaus subjektų į valstybės išdą gražintos finansavimo sumos, nepriklausomai nuo to, ar finansavimo sumos buvo perduotos einamaisiais ataskaitiniais metais, ar per praėjusius metus, apskaitoje registruojamos mažinant perduotas finansavimo sumas už ataskaitinį laikotarpį.

Valstybės išdo perduotos finansavimo sumos, vadovaujantis ekonomine klasifikacija, grupuojamos pagal finansavimo sumų paskirtį – finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumos kitoms išlaidoms. Gautos finansavimo sumos yra pergrupuojamos, kai yra sužinoma tikroji jų paskirtis, t. y. kai padaromos išlaidos.

Finansavimo sumos, kurias valstybės išdas privalo grąžinti finansavimo davėjui pagal atsakingosios institucijos raštu persiūtą finansavimo sumų davėjo pranešimas, yra registruojamos didinant grąžintas finansavimo sumas.

Kiekvieno ataskaitinio ketvirčio pabaigoje pagal kiekvieną finansavimo šaltinį įvertinama, ar perduotos finansavimo sumos neviršija gautų finansavimo sumų. Jei perduotos finansavimo sumos yra didesnės nei gautos, perduotų finansavimo sumų dalis, viršijanti gautą finansavimą, ketvirčio paskutinę dieną perregistruojama į sukauptas gautinas sumas pagal konkretų finansavimo šaltinį. Kito ketvirčio pirmą dieną perregistravimo operacijos stornuojamos.

Finansiniai įsipareigojimai. Valstybės išde visi įsipareigojimai laikomi finansiniais įsipareigojimais ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

Gautos paskolos ir išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina, o kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas – amortizuota savikaina. Gautų paskolų ir išleistų Vyriausybės vertybinių popierių amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu.

Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai.

Jeigu gautų paskolų ar išleistų vyriausybės vertybinių popierių palūkanų normos yra kintamos ir jos pasikeičia, amortizuota savikaina yra perskaičiuojama, pritaikius naują, t. y. pasikeitusią, palūkanų normą.

Ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, ir iš suteiktų garantijų kilę įsipareigojimai kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas įvertinti tikrąja verte, remiantis kainomis, paskelbtomis aktyviojoje rinkoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Tikrosios vertės padidėjimo sumos priskiriamos prie finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų, o sumažėjimo sumos – prie finansinės ir investicinės veiklos pajamų.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikių įsipareigojimų apskaičiuota dalis, kuri turi būti grąžinta per 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, perkeliama į atitinkamą ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies sąskaitą. Su sandorių sudarymu susijusios išlaidos pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis ir į įsigijimo savikainą neįtraukiamos.

Ilgalaikis ar trumpalaikis įsipareigojimas nurašomas iš apskaitos, kai įsipareigojimas yra apmokamas arba kai įsipareigojimą nurašo kreditorius.

Atidėjiniai. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tik tada, kai dėl praeityje buvusiojo įvykio valstybės išdas turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikimybę, kad įsipareigojimą reikės padengti turtu, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikta aiškinamojo rašto pastabose. Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad būtų parodytas tiksliausias dabartinis įvertinimas.

Atidėjiniai dėl valstybės garantuojamų paskolų skaičiuojami remiantis 18-uju VSAFAS ir Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis, patvirtintomis 2012 m. kovo 9 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-092. Ilgalaikiai atidėjiniai dėl valstybės garantuojamų paskolų diskontuojami iki dabartinės jų vertės.

Išvestinės finansinės priemonės. Rizikai valdyti valstybės išdas gali naudoti išvestines finansines priemones.

Išvestinės finansinės priemonės pirmą kartą apskaitoje registruojamos tada, kai valstybės išdas pagal sutartį įgyja teisę gauti turtą arba prisiima įsipareigojimą atsiskaityti turtu.

Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną sudarant finansines ataskaitas iš išvestinių finansinių priemonių atsirandantis finansinis turtas ir finansinis įsipareigojimas įvertinami ir pateikiami finansinėse ataskaitose tikrąja verte, išskyrus tuos atvejus, kai jų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta.

Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė nustatoma taikant diskontuotų pinigų srautų metodą, diskontavimui taikant rinkos palūkanų normų derinius.

Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrajai vertei nustatyti negali būti pritaikytas diskontuotų pinigų srautų metodas, tai iš tos priemonės atsiradęs finansinis turtas apskaitoje rodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o finansinis įsipareigojimas rodomas įsigijimo savikaina. Kiekvienų metų pabaigoje šis įvertinimas patvirtinamas buhalterine pažyma.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių išvestinių finansinių priemonių į trumpalaikes išvestines finansines priemones iškeliami išvestinių finansinių priemonių dalis, kuri bus gauta ir/arba grąžinta per ateinančius 12 mėnesių.

Pajamos. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą.

Valstybės išde pagrindinės veiklos pajamas sudaro finansavimo pajamos, mokesčių pajamos, turto naudojamo pajamos, prekių, turto, paslaugų pardavimo pajamos, sumų už konfiskuotą turtą, baudų ir kitų netesybų, susijusių su kita nei finansinė ar investicinė veikla, pajamos ir kitos pajamos.

Mokesčių pajamos pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį įvyksta mokesstinis įvykis, pagal mokesčių administratorių teikiamas ataskaitas, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą.

Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

Valstybės išdo pajamomis pripažįstamos kitų viešojo sektoriaus subjektų administruojamos ir (arba) surenkamos pajamos (pavyzdžiui, mokesčių, rinkliavų, administracinių baudų, turto pardavimo ir kitos pajamos), kurios neatlygintinai pervedamos į valstybės išdą. Valstybės išdo pajamomis pripažįstamos ir viešojo sektoriaus subjektų administruojamos ir (arba) surenkamos pajamos, kurių dalis teisės aktų nustatyta tvarka yra skiriama kitų viešojo sektoriaus subjektų programoms finansuoti.

Įplaukos, gautos į valstybės išdo banko sąskaitas už biudžetinių įstaigų suteiktas paslaugas, parduotas prekes, turto nuomą, iš mokesčio už išlaikymą socialinėse įstaigose ir skirtos programoms finansuoti, nėra pripažįstamos valstybės išdo pajamomis.

Valstybės išdo finansinės ir investicinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos, dividendų pajamos, baudų ir delspinigių pajamos, pajamos dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos, vertybinių popierių

perkainojimo pelnas, išvestinių finansinių priemonių pajamos, finansinio turto perleidimo pelnas ir kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

Sąnaudos. Sąnaudos apskaitoje registruojamos vadovaujantis kaupimo principu tuo ataskaitiniu laikotarpiu, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

Valstybės išdo apskaitoje visos sąnaudos skirstomos į pagrindines veiklos sąnaudas, finansines ir investicines veiklos sąnaudas.

Finansavimo sąnaudomis valstybės išdo apskaitoje pripažįstamos per tam tikrą laikotarpį kitam viešojo sektoriaus subjektui suteiktos ar teiktinos finansavimo sumos iš valstybės išdo pajamų arba ne viešojo sektoriaus subjektui suteiktos ar teiktinos finansavimo sumos, gautos iš užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos, savivaldybių biudžetų ir kitų šaltinių. Kai finansavimas yra skiriamas Finansų ministerijai, kaip asignavimų valdytojui, valstybės išdo apskaitoje pripažįstamos valstybės skolos tvarkymo sąnaudoms apmokėti ir kai šių išlaidų duomenys yra gaunami per Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos bendruosius žurnalus, papildomai registruojamos finansavimo sąnaudos ir mokėtinos sumos ir kitu įrašu mažinamos pripažintos finansavimo sąnaudos ir mokėtinos sumos.

Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą.

Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas valstybės išde sudaro palūkanų sąnaudos už gautas paskolas ir išleistus Vyriausybės vertybinius popierius, baudų ir delspinigių sąnaudos, nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos, neigiama valiutų kurso įtaka ir išvestinių finansinių priemonių sąnaudos, kitos su sandorių sudarymu susijusios išlaidos (komisinis mokestis už sandorio sudarymą).

Sandoriai užsienio valiuta. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto finansinio turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

Turto nuvertėjimas. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą. Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai – suma, kuria, finansinio turto balansinė vertė yra didesnė už sumą, tikėtiną atgauti perleidžiant ar naudojant finansinį turtą. Nuostoliai dėl finansinio turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami taip:

- apskaičiuotą nuostolių suma mažinant finansinio turto balansinę vertę;
- ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas.

Jei per kitą ataskaitinį laikotarpį finansinio turto nuvertėjimo ar abejotinos skolos suma sumažėja, finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai turi būti sumažinami arba panaikinami.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas. Valstybės išdo neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikiama aiškinamojo rašto pastabose. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti, yra maža, informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus peržiūrima kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną.

Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose nerodomas, kol nėra aišku, ar jis duos valstybės išdui ekonominės naudos (pvz., baudos už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą). Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nežinoma, ar ji tikrai bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamojo rašto pastabose.

Segmentai. Informacija apie valstybės išdą pateikiama pagal šiuos veiklos segmentus: bendrųjų valstybės paslaugų, gynybos, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos, ekonomikos, aplinkos apsaugos, būsto ir komunalinio ūkio, sveikatos apsaugos, poilsio, kultūros ir religijos, švietimo, socialinės apsaugos.

Pagal segmentus valstybės išdas apskaitoje detalizuoja pagrindinės veiklos sąnaudas, su pagrindine veikla susijusius įsipareigojimus ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

Pirminiai veiklos segmentai skiriami pagal tai, kokioms valstybės funkcijoms vykdyti skiriami ir naudojami ištekliai.

Apskaitos politikos keitimas. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio finansinio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo pakeitimas apskaitoje yra laikomas buhalterinės apskaitos politikos keitimu.

Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pakeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Buhalterinės apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose rodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

Apskaitinių įverčių keitimas. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant vertinimą, arba atsiranda naujos informacijos ar kitų įvykių.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas prie:

- laikotarpio, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;
- laikotarpio, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesnių laikotarpių, jei pasikeitimas veikia ir juos.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsnių duomenims.

Apskaitos klaidų taisymas Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose, o apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose rodoma taip:

- jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir rodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;
- jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamojo rašto pastabose.

III. PASTABOS

Pastaba Nr. 1. Informacija apie ilgalaikį finansinį turtą pateikiama 1 priede. Ilgalaikio finansinio turto didžiausiąją balansinės vertės dalį (91 proc.) sudaro po vienerių metų gautinos sumos (suteiktos paskolos). Iš jų 160 593 906,95 Lt paskolų suteikta savivaldybėms, 7 796 583 337,36 Lt – Valstybinio socialinio draudimo fondui bei 1 780 547 954,98 Lt - VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“. Pastarosios paskolos paskirtis yra draudimo išmokų mokėjimo finansavimas žlugus AB bankui „Snoras“. 331 372 143,17 Lt sudaro suteiktos paskolos nefinansinėms įmonėms. Kitą ilgalaikį finansinį turtą sudaro išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė – 959 451 001,81 Lt.

Pastaba Nr. 2. Informacija apie parduoti laikomo finansinio turto pokyčius pateikiama 2 priede. Parduoti laikomą finansinį turtą sudaro tik išvestinės finansinės priemonės. Per ataskaitinį laikotarpį išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė sumažėjo 617 868 732,46 Lt. 2012 m. vasario mėnesį buvo sudarytas išvestinių finansinių priemonių sandoris su Merrill Lynch banku, apdraudžiant dalį 1500 mln. JAV dolerių obligacijų emisijos nuo valiutos kurso kitimo rizikos. Kartu sudarytas CSA (angl. *Credit Support Annex*) susitarimas, pagal kurį 2012 m. gegužės mėnesio pradžioje Merrill Lynch bankui buvo pervertas užstatas dėl neigiamos sandorio grynosios dabartinės rinkos vertės, kuri sudarė 21 062 080,00 Lt. Užstato pervedimas apskaitoje užregistruotas kaip kitas ilgalaikis finansinis turtas. Užstatas pripažintas ilgalaikiu finansiniu turtu, atsižvelgiant į susijusios išvestinės finansinės priemonės (valiutų ir palūkanų normų apsikeitimo sandorio) trukmę. Tačiau, tikrajai vertei padidėjus, užstatas buvo gražintas anksčiau laiko.

Pastaba Nr. 3. Informacija apie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir suteiktų paskolų pokyčius pateikiama 3 priede. Suteiktų paskolų bei įsigytų ne nuosavybės vertybinių popierių, kurių sutartyse numatytos palūkanų normos yra kintamos ir jos ataskaitiniu laikotarpiu pagal sutartyje numatytas sąlygas pasikeitė, amortizuota savikaina paskutinę metinio ataskaitinio laikotarpio dieną buvo įvertinta pritaikius naują, pagal sutarties sąlygas pasikeitusią palūkanų normą. Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas padidėjo 13,4 proc., o tam didžiausią įtaką turėjo naujai suteiktos paskolos, kurių per 2012 metus buvo suteiktą 2 366 738 500,58 Lt, iš jų 2 252 000 000,00 Lt – Valstybinio socialinio draudimo fondui. 2012 metų pabaigoje prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto buvo priskirti supirkti išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai (finansiniai įsipareigojimai), kadangi finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų konsolidavimas negalimas dėl neįdiegto funkcionalumo apskaitos sistemoje.

Pastaba Nr. 4. Informacija apie veikloje taikomas išvestines finansines priemones pateikiama 4 priede. Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė apskaičiuota taikant diskontuotų pinigų srautų metodą, diskontavimui taikant rinkos palūkanų normų derinius. Pasirinkimo pirkti sandorio tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, kadangi Valstybės išdo sudarytas pasirinkimo pirkti sandoris turi nestandartines sutarties sąlygas ir srautus. Todėl laikoma, kad sandorio tikroji vertė lygi įsigijimo savikainai (pasirinkimo sandorio premijai). Nuo pasirinkimo sandorio premijos skaičiuojamos sudėtinės palūkanos, kurios pridedamos prie pasirinkimo sandorio premijos. Šios palūkanos laikomos tikrosios vertės padidėjimu, kadangi sandorio pabaigoje bus atgaunama sumokėta pasirinkimo sandorio premija su priskaičiuotomis sudėtinėmis palūkanomis. Obligacijų pardavimo pasirinkimo sandorio tikroji vertė 2012 metų pabaigoje buvo lygi nuliui, kadangi 2012 metų pabaigoje negaliojo sutartyje numatytos

neišvengiamos sąlygos pasirinkimo sandorio realizavimui. Todėl pardavimo pasirinkimo sandoris apskaitoje neužregistruotas.

Pastaba Nr. 5. Informacija apie suteiktas paskolas pateikiama 5 priede. Suteiktos paskolos šiame priede rodomos įsigijimo savikaina. VĮ Turto banko administruojamos paskolos priede rodomos bendromis sumomis, išskiriant pagal atitinkamas valiutas. Stulpeliuose „Užstato rūšis“ ir „Gauto užstato vertė“ rodomos visos paskolos užtikrinimo priemonės neskaitant materialiojo turto, kadangi nėra galimybių patikimai nustatyti jo tikrosios vertės, be to, padidėjusios rizikos paskolos perduodamos administruoti VĮ Turto bankui. Vadovaujantis 17-uju VSAFAS, atsiradus tikimybei, kad bus atsiskaityta įkeistu turtu, VĮ Turto bankas nustato materialiojo turto tikrąją vertę.

Pastaba Nr. 6. Informacija apie per vienus metus gautinas sumas pateikiama 6 priede.

Didžiausią dalį 2012 m. gruodžio 31 d. per vienus metus gautinų sumų sudarė sukauptos gautinos sumos 2 253 293 426,21 Lt:

sukauptos gautinos sumos iš Europos Sąjungos ir užsienių valstybių – 1 040 019 089,80 Lt, kurias sudaro 765 076,30 Lt sukauptų gautinų sumų iš Finansinių mechanizmų valdybos, pervedančios Europos Ekonominės Erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų paramos lėšas, 5 983 825,79 Lt sukauptų gautinų iš Šveicarijos Konfederacijos ir 1 033 270 187,71 Lt sukauptų gautinų sumų iš Europos Komisijos;

sukauptos gautinos grąžintino finansavimo sumos – 86 465 534,33 Lt;

sukauptos pajamos iš mokesčių – 487 756 088,33 Lt, iš jų iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo – 244 212 392,17 Lt ir iš Muitinės mokesčių fondo – 243 543 696,16 Lt;

kitos sukauptos pajamos – 59 037 972,61 Lt, iš jų Muitinės mokesčių fondo – 32 700 712,30 Lt ir iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo – 26 337 260,31 Lt;

sukauptos palūkanų pajamos – 580 014 741,14 Lt. Apskaičiuotoms sukauptoms palūkanų pajamoms buvo pripažinti 720 119,29 Lt nuvertėjimo nuostoliai.

Pastaba Nr. 7. Informacija apie po vienu metų gautinas sumas pagal grąžinimo laikotarpius ir jų einamųjų metų dalis pateikiama 7 priede. VĮ Turto banko administruojamų paskolų ilgalaiškės dalies dėl nepastovių grąžinimo grafikų nėra galimybės išskaidyti pagal nurodomas dalis, todėl ji priskiriama prie po penkerių metų gautinų sumų.

Pastaba Nr. 8. Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikiama 8 priede.

Pastaba Nr. 9. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 9 priede. 2012 metais gautos finansavimo sumos iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių buvo pergrupuojamos kiekvieno ataskaitinio ketvirčio pabaigoje pagal faktiškai perduotų finansavimo sumų paskirtį.

Pastaba Nr. 10. Informacija apie finansavimo sumų likučius pateikiama 10 priede. Lyginant gautinų finansavimo sumų iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių likutį ataskaitinių metų pabaigoje su likučiu metų pradžioje, gautinos finansavimo sumos padidėjo 237 296 102,15 Lt, finansavimo sumos, gautos iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių, padidėjo, 405 913 497,49 Lt.

Pastaba Nr. 11. Informacija apie finansinių įsipareigojimų pokytį per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 11 priede. Gautų paskolų bei išleistų ne nuosavybės vertybinių popierių, kurių sutartyse numatytos palūkanų normos yra kintamos ir jos ataskaitiniu laikotarpiu pasikeitė, amortizuota savikaina paskutinę metinio ataskaitinio laikotarpio dieną buvo įvertinta pritaikius naują, pagal sutarties sąlygas pasikeitusią palūkanų normą. Ataskaitinių metų pabaigoje buvo įvertinti tokie negrąžintų skolinių

įsipareigojimų palūkanų svertiniai vidurkiai: Vidaus VVP - 3,64 proc., užsienio VVP - 5,96 proc., vidaus paskolų - 4,05 proc. bei užsienio paskolų – 3,69 proc. Visų įsipareigojimų balansinė vertė (išskyrus kitas trumpalaikes mokėtinas sumas) pagal tipą sudaro: gautos paskolos – 5 040 409 563,28 Lt, įsipareigojimai pagal VVP – 38 444 970 013,86 Lt, pagal išvestines finansines priemones 417 112 792,38 Lt, sukauptos mokėtinos palūkanos – 1 631 878 254,23 Lt. Gautos paskolos pagal sektorius pasiskirsto taip: paskolos iš finansų sektoriaus ar finansų korporacijų – 301 809 600,00 Lt, tarptautinių organizacijų – 4 738 599 963,28 Lt. Pagal kreditorius įsipareigojimai sudaro: 6 515 416 598,14 Lt – vidaus kreditoriams, 39 018 953 665,61 Lt – užsienio kreditoriams. 2012 metų pabaigoje finansiniai įsipareigojimai (Vyriausybės vertybiniai popieriai) nėra konsoliduoti su iki išpirkimo termino laikomais ne nuosavybės vertybiniais popieriais, kadangi finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų konsolidavimas negalimas dėl neįdiegto funkcionalumo apskaitos sistemoje.

Pastaba Nr. 12. Informacija apie gautas paskolas ir išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius pagal grąžinimo ir išpirkimo laikotarpius paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pateikiama 12 priede.

Pastaba Nr. 13. Informacija apie paskolų įvykdymo terminus ir palūkanų normas pateikiama 13 priede.

Pastaba Nr. 14. Informacija apie iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančius įsipareigojimus pateikiama 14 priede.

Pastaba Nr. 15. Informacija, apie finansinių įsipareigojimų, apskaitomų tikrąją vertę, pokyčius per ataskaitinį laikotarpį, pateikta 15 priede. Skiltyje „Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai apskaitomi tikrąja verte“ yra parodytas išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis.

Pastaba Nr. 16. Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas pateikiama 16 priede.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje didžiausią dalį trumpalaikių mokėtinų sumų sudarė sukauptos mokėtinos sumos – 2 343 620 874,77 Lt, iš kurių pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas užregistruotos sukauptos finansavimo sąnaudos – 587 570 081,61 Lt, kitos sukauptos sąnaudos – 1 631 878 254,23 Lt (iš jų vidaus palūkanų sąnaudos – 235 044 327,59 Lt ir užsienio palūkanų sąnaudos – 1 396 833 926,64 Lt) ir kitos sukauptos mokėtinos sumos – 124 172 538,93 Lt. Kitos sukauptos mokėtinos sumos buvo pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas – 81 003 715,30 Lt, įmokos į biudžetą, skirtos programoms finansuoti – 27 870 072,81 Lt ir sukauptos iš gyventojų pajamų mokesčio savivaldybėms mokėtinos sumos – 15 298 750,82 Lt.

Kitų trumpalaikių įsipareigojimų didžiąją dalį sudaro grąžintinos permokos Muitinės mokesčių fondui – 4 158 411,29 Lt ir Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondui – 237 875 002,34 Lt ir kitos mokėtinos sumos, pagrinde VĮ Turto bankui – 2 313 443,73 Lt

Pastaba Nr. 17. Informacija apie mokesčių sumas pagal atskirą mokesčių pateikiama 17 priede.

Pastaba Nr. 18. Informacija apie mokesčių pajamas grynąja verte pateikiama 18 priede.

Pastaba Nr. 19. Informacija apie kitas pagrindinės veiklos pajamas ir kitas pajamas pateikiama 19 priede. Baudų, skiriamų pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą, pajamos 2012 metais valstybės išdo apskaitoje registruojamos pagal pateiktus Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo duomenis apie gautas įplaukas. 2012 metais kitos pagrindinės veiklos pajamos buvo 1 437 858 887,61 Lt, iš kurių 107 147 697,83 Lt – pajamos iš rinkliavų, 9 935 353,32 Lt – pajamos iš administracinių baudų ir 1 320 775 836,46 Lt – kitos pajamos. Kitas pajamas sudarė 3 227 445,10 Lt – netekusios paskirties įmokos į biudžetą, skirtos programoms finansuoti, 181 509 371,58 Lt – transporto priemonių mokesčiai, 87 128 952,16 Lt – konsulinis mokesčiai, 100 894 854,36 Lt – atsitiktinės paslaugos,

7 596 215,67 Lt – mokestis už pramoninės nuosavybės objektų registravimą, 26 243 261,05 Lt – žyminis mokestis, 128 299 793,50 Lt – materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos, 26 147 124,59 Lt – kitos gautinos sumos ir 756 141 438,11 Lt – kitos neišvardytos pajamos, kurių didžiausią dalį sudarė 733 438 464,78 Lt – Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo apskaičiuotos pajamos, 20 217 000,00 Lt – iš savivaldybių biudžetų valstybės biudžetui grąžintinos bendrosios dotacijos, 2 478 657,37 Lt – iš Europos Komisijos gautos pajamos pagal susitarimus su tabako bendrovėmis „Imperial Tobacco Limited“ ir „Japan Tobacco International“ bei kt.

Pastaba Nr. 20. Informacija apie finansinės ir investicinės veiklos pajamas ir sąnaudas pateikiama 20 priede. Palūkanų pajamos per 2012 m. sudarė 875 931 425,87 Lt. Didžiausią dalį – 515 120 999,51 Lt sudarė palūkanų pajamos už suteiktas vidaus paskolas, dar 262 063 125 93 Lt susidarė dėl 2012 metams tenkančios amortizacijos sumos, kuria didinamos palūkanų pajamos ir finansinio turto vertė. 2012 m. pabaigoje finansinės ir investicinės veiklos kitos pajamos sudarė 1 375 069 211,27 Lt. Iš jų 291 921 989,37 Lt – vidaus, o 1 038 868 535,13 Lt - užsienio išvestinių finansinių priemonių pajamos. Kitų finansinės ir investicinės veiklos pajamų didžiausią dalį sudaro išvestinių finansinių priemonių pajamos dėl tikrosios vertės pasikeitimo. Palūkanų sąnaudos 2012 m. pabaigoje sudarė 2 445 578 145,96 Lt. Iš jų 205 069 526,21 Lt – vidaus palūkanų sąnaudos, 2 159 605 252,34 Lt – užsienio palūkanų sąnaudos. 2012 m. pabaigoje finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos sudarė 2 240 946 355,60 Lt. Iš jų 251 089 412,78 Lt – vidaus išvestinių finansinių priemonių sąnaudos, 965 941 044,14 Lt – užsienio išvestinių finansinių priemonių sąnaudos. Kitų finansines ir investicines veiklos sąnaudų didžiausią dalį sudaro išvestinių finansinių priemonių sąnaudos dėl tikrosios vertės pasikeitimo. Bendra valiutos kurso įtaka balansiniams straipsniams buvo teigiama bei sudarė 362 232 076,78 Lt. Reikšmingiausią dalį tam turėjo įsipareigojimai pagal VVP, denominuoti JAV doleriais bei Šveicarijos frankais. Ataskaitinių metų pabaigoje tokių VVP balansinė vertė nacionaline valiuta sudarė: denominuotų JAV doleriais – 18 776 485 153,43 Lt, o denominuotų Šveicarijos frankais – 498 770 151,46 Lt. Per ataskaitinius metus JAV dolerio oficialus valiutos kursas sumažėjo nuo 2,6694 USD/LTL iki 2,606 USD/LTL, arba 2,38 proc., o Šveicarijos franko – padidėjo nuo 2,8302 CHF/LTL iki 2,8562 CHF/LTL, arba 0,92 proc. Palankus dolerio kursas lėmė įsipareigojimų dalies užsienio valiuta sumažėjimą.

Dividendų pajamos 2012 metais sudarė 594 754 662,04 Lt, iš kurių Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondui pervesti dividendai – 521 806 889,26 Lt ir Lietuvos banko pervestas į valstybės išdą Lietuvos banko likutinis pelnas – 72 947 772,78 Lt.

Pastaba Nr. 21. Ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus pateikiama 21 priede.

Valstybės išdo pagrindinės veiklos sąnaudos detalizuojamos pagal valstybės atliekamas funkcijas, iš kurių daugiausia teko:

- bendros valstybės paslaugų funkcijai – 2 350 285 165,33 Lt (15 proc.);
- viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos funkcijai – 1 485 927 867,16 Lt (9 proc.);
- ekonomikos funkcijai – 2 332 079 831,34 Lt (14 proc.);
- sveikatos apsaugos funkcijai – 1 685 607 139,31 Lt (10 proc.);
- švietimo funkcijai – 3 639 331 208,20 Lt (23 proc.);
- socialinės apsaugos funkcijai – 2 857 880 412,45 Lt (18 proc.).

Didžiausia dalis pagrindinės veiklos sąnaudų buvo finansavimo sąnaudos viešojo ir ne viešojo sektoriaus subjektams – 16 107 234 884,95 Lt.

Pastaba Nr. 22. Informacija apie įsipareigojimų dalį nacionaline ir užsienio valiutomis pateikiama 22 priede.

Pastaba Nr. 23. Informacija apie turimą finansinį turtą, išreikštą užsienio valiuta, pateikiama 23 priede.

Pastaba Nr. 24. Finansinės rizikos valdymo pastabos pateikiamos 24 priede.

Pastaba Nr. 25. Informacija apie apskaitos politikos ir apskaitinių įvertinimų keitimą, klaidų taisymą pateikiama 25 priede.

Pastaba Nr. 26. Informacija apie apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtaką veiklos rezultatų ataskaitos straipsniams 26 priede. Informacija apie apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo įtaką finansinės būklės ataskaitos straipsniams 27 priede. Finansinės būklės ataskaitos įsipareigojimų straipsnių bei Veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos rezultato taisymui didžiausią įtaką turėjo 2011 metais užregistruotos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai įmokėtos į valstybės biudžetą viešojo sektoriaus subjektų pajamos, kurios turi būti grąžintos viešojo sektoriaus subjektams – 203 256 675,90 Lt. Šie trumpalaikiai įsipareigojimai turėjo būti užregistruoti apskaitoje kaip valstybės išdo pajamos, nors ir šių pajamų dalis teisės aktų nustatyta tvarka yra skiriama kitų viešojo sektoriaus subjektų programoms finansuoti, ir tuomet 2011 m. gruodžio 31 d. pagrindinės veiklos pajamos ir sukauptas perviršis būtų 203 256 675,90 Lt didesnis.

Daliai valstybės išdo pajamų, kuri teisės aktų nustatyta tvarka buvo skirta kitų viešojo sektoriaus subjektų programoms finansuoti, buvo registruotos finansavimo sąnaudos ir trumpalaikiai įsipareigojimai neatsižvelgiant buvo pateikta paraiška, ar pažyma apie finansavimo sumas, todėl ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo trumpalaikiai įsipareigojimai ir finansavimo sąnaudos viešojo sektoriaus subjektams – 79 605 948,99 Lt. Neužregistravus šių sąnaudų apskaitoje bei nenurodžius jų ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose, 2011 m. gruodžio 31 d. sukauptas perviršis būtų 79 605 948,99 Lt didesnis.

Vadovaujantis LR Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamento 2013 m. vasario 28 d. pateikta informacija apie Europos Komisijai grąžintas netinkamai panaudotas lėšas ir nesusigrąžintas lėšas iš projekto vykdytojų pagal administruojamus pažeidimus pagal PHARE programą ir Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonę 2012 m. gruodžio 31 d. datai, 2012 m. pabaigoje valstybės išdo apskaitoje buvo užregistruotos gautinos grąžintinos finansavimo sumos – 4 144 017,66 Lt. Kadangi šios sumos buvo pripažintos grąžintinomis ankstesniuose laikotarpiuose, tačiau valstybės išdas informaciją gavo tik 2013 m. vasario 28 d., minėta suma 2012 m. gruodžio 31 d. buvo užregistruota kaip praėjusių laikotarpių pagrindinės veiklos pajamų koregavimo įtaka.

Finansinės būklės ataskaitos turto ir įsipareigojimų straipsnių bei veiklos rezultatų ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos rezultato taisymui didžiausią įtaką turėjo koregavimai dėl amortizuotos savikainos skaičiavimo. Per praėjusį laikotarpį investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius ir išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai buvo vertinami ne amortizuota savikaina, o nominalia verte, kadangi nebuvo baigtas amortizuotos savikainos skaičiavimo funkcionalumas automatizuotose apskaitos sistemose. Įdiegus šį apskaitos funkcionalumą ir atlikus koregavimus, ilgalaikis finansinis turtas sumažėjo 1 281 190,62 Lt. Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai atitinkamai sumažėjo 82 296 677,04 Lt, trumpalaikiai – 74 870 442,04 Lt. Trumpalaikis finansinis turtas padidėjo 19 952,17 Lt. Sukauptos

palūkanos buvo skaičiuojamos įtraukiant ir sukauptą diskontą ir premiją, o įdiegus amortizuotos savikainos skaičiavimo funkcionalumą, diskontas ir premija proporcingai nurašomi į sąnaudas arba pajamas. Atlikus koregavimus, sukauptos palūkanos sumažėjo 53 702 279,90 Lt. 2011 m. suteikta paskola VĮ "Indėlių ir investicijų draudimas" nebuvo įvertinta amortizuota savikaina. 2012 m. atlikus amortizuotos savikainos koregavimą, finansinis turtas sumažėjo 733 246 750.95 Lt.

Informacija apie suteiktas garantijas dėl paskolų pateikiama 28 priede, informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus – 29 priede. Neapibrėžtuosius įsipareigojimus sudaro garantijos dėl suteiktų paskolų.

Finansų ministras

Rimantas Šadžius

Valstybės išdo departamento direktorius

Audrius Želionis